

**MITOVI O
PREDUZETNIŠTVU**

Nekoliko reči o preduzetništvu...

U svakodnevnom govoru čujemo reč preduzetnik, preduzetništvo. Jesmo li se ikada zapitali šta ti pojmovi stvarno znače?

Preduzetništvo je pojam koji predstavlja spremnost pojedinca ili više partnera da uz određeno ulaganje kapitala i preuzimanje rizika, uz određene neizvesnosti uđe u poslovni poduhvat sa ciljem stvaranja profita. To je način delovanja u kojem preduzetnik odlučuje šta, kako i za koga stvoriti i realizovati na tržištu, na taj način ulazeći u preduzetnički poduhvat na svoj trošak i rizik s ciljem sticanja dobiti. Bit preduzetništva je u dinamici, stalnom traženju novih ideja, maštovitosti u pronalaženju novih mogućnosti u poslovanju, pouzdanoj intuiciji i proceni te veštini i borbenosti.

Preduzetnik i preduzetnički tim ključni su za uspeh preduzetničkog poduhvata. Dobar preduzetnik lakše će doći do potrebnih resursa, brže uočiti poslovnu priliku i stvoriti uspešan preduzetnički tim koji će mu omogućiti stvaranje uspešnog poslovnog poduhvata. U krajnju ruku, novac se i daje preduzetniku, a ne ideji, tj. osobi koja stoji iza prilike i koja će tu priliku realizovati u preduzetnički poduhvat.

Mitovi o preduzetništvu

Brojni su stereotipi i mitovi o preduzetništvu i preduzetniku, kao nositelju preduzetničkog procesa. Ovde navodimo neke od njih, i objašnjavamo kakva je zapravo realna situacija.

Mit #1 : Preduzetnici se rađaju, a ne stvaraju

Naravno da osobine i talenti, koje čovek dobija rođenjem, imaju određeni značaj pri definisanju onoga čime ćemo se baviti u životu, ali one predstavljaju tek dobru pretpostavku, nikako ne i garanciju uspeha. Stvaranje preduzetnika je proces koji se sastoji od akumuliranja određenih, relevantnih veština, znanja, iskustva i kontakata, te značajnog ulaganja u lični razvoj. Preduzetnici se stvaraju kroz spoj sopstvenih veština, znanja i iskustava.

Mit #2 : Svako može započeti vlastiti posao

Najlakši deo svega je osnovati preduzeće. Preduzetnici koji shvataju razliku između ideje i prilike i koji misle dovoljno široko imaju veću šansu za uspeh. Ono što sledi nakon osnivanja je puno teže - preživljavanje, održivost i izgradnja uspešnog profitabilnog preduzeća. Tek jedno od 15 novoosnovanih preduzeća, koje preživi prvih pet godina rezultira stvaranjem profita za svoje osnivače.

Mit #3 : Preduzetnici su kockari

Uspešni preduzetnici vrlo pažljivo mere i kalkulišu rizik posla u koji ulaze. Oni nastoje eliminisati i uticati na rizik, pronaći partnere za podelu rizika ili njegovu minimalizaciju. Preduzetnici ne traže nužno, rizične situacije niti beže od njih, ukoliko ih je nemoguće zaobići.

Mit #4 : Preduzetnici žele imati sve pod kontrolom, žele sve raditi sami

Posedovanje i upravljanje preduzećem potpuno samostalno predstavlja ograničenje na rast preduzeća. Samostalni preduzetnici obično uspevaju zaraditi za sopstveni život, ali vrlo je teško samostalno upravljati preduzećem s visokim potencijalom rasta. Takvi preduzetnici grade tim, organizuju i preduzeće. Oni radije nastoje da naprave „kolač“ većim nego da uzmu veći dio „kolača“ - jer 100% od ništa je ipak ništa.

Mit #5 : Preduzetnici su svoji vlastiti šefovi i potpuno su nezavisni

Preduzetnici su daleko od toga da su potpuno nezavisni - oni moraju zadovoljiti brojne obaveze prema partnerima, investitorima, kupcima, dobavljačima, zaposlenima, porodici i sl. Ipak, preduzetnici donose odluku o tome hoće li, kada će i šta obaviti.

Mit #6 : Preduzetnici rade duže i više nego menadžeri u velikim preduzećima

Ne postoji dokaz da preduzetnici rade duže i više od svojih kolega menadžera. Neki rade duže, neki ne. Neki su čak i rekli da rade manje od kada su preduzetnici.

Mit #7 : Preduzetnici su stalno pod stresom i plaćaju veliku cenu takvog života

Bez sumnje - biti preduzetnik je stresno i zahtevno. Ali, ne postoji dokaz da je stresnije ili zahtevnije od bilo koje druge zahtevne profesionalne usluge. Preduzetnici su uglavnom vrlo zadovoljni svojim poslom, imaju bolji osećaj za postignuće, zdraviji su i kasnije odlaze u penziju nego oni koji rade za druge. Tri puta više preduzetnika nego menadžera izjavilo je da ne žele da odu u penziju.

Mit #8 : Započinjanje sopstvenog posla je rizično i često završi neuspehom

Iskusni i talentovani preduzetnici pronalaze atraktivne poslovne prilike, sposobni su privući prave ljude, neophodno finansiranje i druge resurse, što vodi uspehu. No, kada preduzeće propadne, ne propadaju i preduzetnici. Neuspeh predstavlja deo učenja preduzetnika iz čega izlaze pametniji i snalažljiviji.

Mit #9 : Novac je najvažniji resurs kod započinjanja posla

Ukoliko postoje svi ostali elementi potrebni za uspeh preduzetničkog poduhvata, nije problem doći ni do novca, ali ne vredi i obrnuto - ukoliko preduzetnik poseduje dovoljno novca, to ne znači da će i uspeti. Novac je za preduzetnika isto što i kist za umetnika - interni alat koji u pravim rukama može napraviti čudo.

Mit #10 : Preduzetnici trebaju biti mladi i energični

Godine i starost preduzetnika ne predstavljaju nikakva ograničenja. Prosečna starost preduzetnika početnika je 35 godina, ali postoje brojni primeri da su preduzetnici započeli poslove i u svojim 60-tim. Ono što je ključno za uspeh je posedovanje odgovarajućeg znanja, iskustva i kontakata, koji vode ka prepoznavanju i sprovođenju poslovne prilike.

Mit #11 : Preduzetnike motiviše samo veličina moguće zarade

Preduzetnici koji traže prilike sa razvojnim potencijalom su više vođeni rastom preduzeća i ostvarivanjem dugoročnih ciljeva, nego „instant“ ostvarenjima kao što je npr. visoka plata. Lično postignuće i zadovoljstvo, osećaj kontrole nad vlastitom sudbinom i realizacija vlastitih snova i vizije je takođe snažna motivacija. Novac se vidi samo kao alat i način plaćanja rezultata.

Mit #12 : Ako je preduzetnik talentovan, uspeh će doći za 1-2 godine

Postoji izreka koja kaže: „Limun sazre za dve i po godine, a biseru treba sedam ili osam godina“. Retko se uspeh preduzeća dogodi za manje od tri ili četiri godine.

Mit #13 : Ukoliko preduzetnik ima dovoljno novca za start-up, ne može „promašiti“

Često je zapravo suprotno istina: previše novca na početku dovodi do euforije i sindroma „razmaženog deteta“. Uz to, nedostatak discipline i impulsivno trošenje obično dovode do ozbiljnih problema neupeha.

Pored navedenih, postoji još mnogo mitova, ali kao što vidite, treba ih se kloniti, i samo ići pravo ka svom cilju.

Prednosti preduzetništva:

- **Prilika za kreiranje budućnosti**
- **Mogućnost za ostvarivanje različitosti**
- **Prilika za upošljavanje sopstvenog potencijala**
- **Prilika za ubiranje profita**
- **Prilika za doprinos društvu i priznanje za vlastite napore**
- **Prilika da se radi ono što se voli i u čemu se uživa**

PREDNOSTI

Nedostaci preduzetništva:

- **Visok nivo lične odgovornosti**
- **Nedefinisano radno vreme i naporan rad**
- **Rizik od gubitka uloženog kapitala**
- **Podložnost fluktoacijama na tržištu**
- **Nedostatak znanja i stručnosti**

Šta čini dobar start-up?

Dobra vest je da preduzetnici i vlasnici preduzeća dolaze u svim oblicima i veličinama. Nebitno je koje je vaše polje interesovanja, čime ste se do sada bavili, koliko godina imate i da li imate iskustva u biznisu ili kvalifikacije da se bavite time. Poslovni uspeh ne mora da se svede na tehničko znanje i poslovno iskustvo. Ključne karakteristike koje imaju uspešni preduzetnici proistekle su iz onog šta oni imaju u sebi. Neke od njih su:

Odlučnost

Putanja do startup uspeha nikada nije glatka. To bi bilo lepo, ali pre dosadno, ako je tako! Kada radite za sebe često može da dođe do komplikacija i da bude teško. Moraćete da sami sebe motivišete jer uglavnom neće biti onih koji će vas vući napred. Ako odustanete na prvi znak nevolje, vaš posao će uvenuti. Dakle, pre nego što počnete, razmislite o tome da li imate rezoluciju da održite svoj posao u pravom smeru bez obzira na sve prepreke na koje možete da naiđete.

Težak rad

Iako možda deluje malo zastrašujuće, potrebno je da budete svesni da raditi za sebe ne znači imati niz pogodnosti. Naprotiv, reč je o velikoj posvećenosti i teškom radu u samom procesu razvijanja biznisa, pogotovo ukoliko želite zaista da uspete u onome što ste naumili. To često podrazumeva dosta odricanja, puno radnih sati i nespavanja.

Fokus na finansijama

Iako ne trebate biti opterećeni novcem, trebalo bi barem jednim okom da motrite na finansije jer na neki način one su garancija da je vaš biznis uspešan. Sasvim je u redu biti kreativan, ali svi uspešni startapi treba da se uhvate u koštac i sa svakodnevnim teškim i pomalo monotonim situacijama.

Dinamičnost

Imati ideju je odlična stvar, međutim ukoliko ih ne realizujete one predstavljaju samo nešto što je zapisano na papiru. Uspešan preduzetnik je onaj koji može da realizuje i ostvari svoje zamisli kao i da mobiliše i motiviše one koji su u njegovom okruženju. Ukoliko ste neko ko samo voli da priča iznova i iznova o svojim idejama, možda je bolje da potražite posao na radiju.

Strast

Ukoliko volite ono što radite, dobre su šanse da ćete biti dobri u tome. Ukoliko vas ono što radite motiviše i uzbuđuje, dobre su šanse da će se to odraziti na vaše potencijalne klijente, članove time, investitore. Inspirišući druge je odličan način da mobilišete ljude da vam pomognu u rastu i širenju vašeg biznisa. Dakle, ukoliko se još uvek razmišljate kojom oblašću želite da se bavite, učinite sebi uslugu i izaberite nešto što vam pomera tlo pod nogama.

Odmerenost

Uspešni ljudi slušaju šta im drugi govore. Uzimajući u obzir povratne informacije, kritike i ideje svojih korisnika, članova tima, stručnjaka i investitora je od velike važnosti. Zapitajte sebe da li dovoljno slušate odnosno oslušujete i ako ne, možda je vreme da uvežbate svoje ušne školjke.

Fleksibilnost

Fleksibilnost je veoma bitna stavka u uspešnom poslu. Suočavajući se sa izazovima, uspešni ljudi su spremni da se prilagode i promene u zavisnosti kako stvari ispadnu. Promene su dobre ukoliko vode ka pravom rešenju. Fleksibilnost omogućava da se lakše poprave i reše poteškoće kao i da se možda pronađu bolje staze koje vode ka uspehu.

Veštine ljudi

Biznisi su izgrađeni na odnosima – sa mušterijama, dobavljačima, članovima tima...Ukoliko ste dobri sa ljudima, to je svakako velika prednost. Ukoliko vas vole, pre će želiti da sarađuju sa vama i ostati vam verni. Međutim, iako se možda smatrate čudnim u odnosu sa ljudima, nije sve izgubljeno. Uvek možete da izgradite tim i okružite se ljudima kojii maju veštine koje vama nedostaju. Na kraju krajeva, bilo da imate ove karakteristike ili ne, na vama je da ostvarite šta god poželite na vama svojstven način.